

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆԻ, ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ ԱԼՖՐԵԴ ՔՈԶԱՐՅԱՆԻ,
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԱՐՇԵՍՏՆԵՐԻ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ ԱՍՏԴԻԿ ՄԱՐԱԲՅԱՆԻ ՄԵՔՍԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ
ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Գործուղված անձինք

*Վահրամ Դումանյան
Ալֆրեդ Քոչարյան
Աստղիկ Մարաբյան*

2. Զբաղեցրած պաշտոնը

*ՀՀ ԿԳՄՍ նախարար
ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ
ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության մշակութային ժառանգության և ժողովրդական
արհեստների վարչության պետ*

3. Գործուղման վայրը և ժամկետները

Մեքսիկայի Միացյալ Նահանգներ, ք. Մեխիկո, սեպտեմբերի 27-30, 2022 թ.

4. Հրավիրող կողմը

ՅՈՒՆԵՍԿՕ

5. Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր
նախատեսված գործուղումը).

*Մասնակցություն ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի մշակութային քաղաքականության և կայուն
զարգացման համաշխարհային համաժողովին (MONDIACULT 2022)*

6. Քննարկված թեմաները.

- Հայկական մշակութային ժառանգության պահպանության մարտահրավերները և
սպառնալիքները,*
- Ժառանգությունը և մշակութային բազմազանությունը ճգնաժամի ժամանակ,*
- Մշակույթը հանուն կայուն զարգացման,*
- Նորացված և ուժեղացված մշակութային քաղաքականությունը,*
- Սրբեղծարար փնտրության ապագան:*

7. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը

2022 թ. սեպտեմբերի 28-30 Մեխիկոյում կայացավ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Մշակութային քաղաքականության և կայուն զարգացման համաշխարհային համաժողովը, որն իրականացվում էր ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի և Մեքսիկայի կառավարության կողմից: 1982 թ. Մեխիկոյում (Մեքսիկա) տեղի ունեցած առաջին Mondiacult մշակութային քաղաքականության համաշխարհային համաժողովից քառասուն տարի և 1998 թ. Ստոկհոլմում (Շվեդիա) տեղի ունեցած ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի մշակութային քաղաքականության զարգացման համաշխարհային կոնֆերանսից 24 տարի անց համաշխարհային համաժողովը նոր խթան հաղորդեց «Մշակույթը՝ հանուն կայուն զարգացման» գլոբալ քաղաքականության երկխոսությանը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի առաքելություններից մեկն է:

Համաժողովը մեկնարկեց սեպտեմբերի 28-ին ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի լիագումար նիստով, որին մասնակցում էին 150 երկրների ներկայացուցիչներ, որոնցից 135-ը՝ նախարարների մակարդակով: Հաջորդող երկու օրերին զուգահեռ տեղի ունեցան թեմատիկ նիստեր 4 հիմնական թեմաների շրջանակում՝ ժառանգությունը և մշակութային բազմազանությունը ճգնաժամի ժամանակ, մշակույթը հանուն կայուն զարգացման, նորացված և ուժեղացված մշակութային քաղաքականությունը, ստեղծարար արդյունաբերության ապագան:

Համաժողովի շրջանակում կազմակերպվեց նաև տարբեր ժողովուրդների տարազների և մշակութային տարրերի ցուցահանդես, որին Հայաստանը մասնակցեց հայկական ժանյակի ցուցադրությամբ: Ցուցահանդեսի նպատակն էր ներկայացնել MONDIACULT 2022-ին մասնակից երկրների մշակութային բազմազանությունն ու հարստությունը՝ տվյալ մշակույթներին բնորոշ գործվածքեղենի, ձեռագործ աշխատանքի, գեղարվեստի առարկաների ցուցադրմամբ:

ԵԼՈՒՅԹՆԵՐ

28.09.2022

Նախարար Վահրամ Դումանյանը ելույթով հանդես եկավ «Ժառանգությունը և մշակութային բազմազանությունը ճգնաժամի ժամանակ» թեմատիկ նիստին, որի շրջանակում ներկայացվեցին Ադրբեջանի կողմից Արցախի, ինչպես նաև Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգությանը սպառնացող վտանգներն ու առկա մարտահրավերները:

29.09.2022

Աստղիկ Մարաբյանը, ի պատասխան Ադրբեջանի՝ Հայաստանին ուղղված կեղծ և խեղաթյուրված զեկույցի, հանդես եկավ պատասխան ելույթով՝ դատապարտելով Ադրբեջանի՝ տասնամյակներ շարունակ հայկական մշակութային ժառանգության և հայկական հետքի ոչնչացման հետևողական քաղաքականությունը:

27.09.2022

Աշխատանքային հանդիպում «Կոնֆլիկտային տարածքներում ժառանգության պաշտպանության միջազգային դաշինքի» գործադիր տնօրեն Վալերի Ֆրիլենդի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են Հայաստանի և Արցախի մշակութային ժառանգության պաշտպանությանն ուղղված հարցեր, մասնավորապես՝ հուշարձանների վերականգնման և թանգարանների ճգնաժամային պլանների կազմման հնարավորությունները:

Համաժողովի շրջանակում Դաշինքը կազմակերպել էր «Պաշտպանելով մեր ժառանգությունը՝ կառուցենք խաղաղություն» խորագրով փաստագրական ցուցադրությունը, որը ներկայացնում էր Դաշինքի աջակցությամբ փարբեր երկրներում իրականացվող ծրագրերը: Հայկական պարամշակութային ժառանգությունը ներկայացված էր առանձին ֆոտոպատումով:

28.09.2022

Պաշտոնական հանդիպում ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանի և Մեքսիկայի Միացյալ Նահանգների մշակույթի նախարարի տեղակալ Մարինա Նունյեսի միջև:

Հանդիպման ընթացքում անդրադարձ է արվել մշակույթի ոլորտում երկու երկրների միջև համագործակցության խթանման, ինչպես նաև փարբեր ուղղություններով փորձի փոխանակման կարևորությանը: Քննարկվել են մշակութային միջոցառումների իրականացման, երկու երկրների ճանաչողության բարձրացման, մշակութային տուրիզմի զարգացմանն ուղղված հարցեր: Այս համապեքստում կողմերը դիտարկել են նաև համագործակցության հուշագրի ստորագրման հնարավորությունը:

30.09.2022

Գործընկերային հանդիպում Հունաստանի մշակույթի և սպորտի նախարար Լինա Մենդոնիի և Կիպրոսի Հանրապետության մշակույթի նախարարի առաջին տեղակալ Յանիս Թումազիսի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են համագործակցության ընդլայնման, մշակութային տուրիզմի զարգացման, միջազգային հարթակներում համատեղ ծրագրերով հանդես գալու, ինչպես նաև եռակողմ ձևաչափով համագործակցության հնարավորությունները:

Զրույցի ընթացքում Կիպրոսի մշակույթի նախարարի տեղակալ Յանիս Թումազիսը կարևորել է երկու ժողովուրդների պատմական փոխառնչությունները, ինչպես նաև բարձր գնահատել հայկական համայնքի դերը երկրի տարբեր ոլորտներում:

8. Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.
- 150 երկրների կողմից միաձայն ընդունվեց «Մշակույթի հռչակագիրը», որը սահմանում է մշակույթը որպես համընդհանուր հանրային բարիք՝ արտացոլելով երկրների համաձայնությունը՝ ամրապնդել հանրային քաղաքականությունները մշակույթի ոլորտում,
 - Պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց Հունաստանի և Կիպրոսի Հանրապետության հետ խորացնելու եռակողմ համագործակցությունը՝ դիտարկելով հուշագրի կնքումը,
 - Պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց Մեքսիկայի Միացյալ Նահանգների հետ շարունակել երկկողմ համագործակցությունը՝ դիտարկելով հուշագրի ստորագրումը,
 - Որոշվեց ընդլայնել Կոնֆլիկտային փարածքներում ժառանգության պաշտպանության միջազգային դաշինքի հետ համագործակցության շրջանակը:
9. Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.
- Շարունակել ակտիվ աշխատանքները ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի փարբեր միջազգային կոնվենցիաների շրջանակներում,
 - Հունաստանի և Կիպրոսի Հանրապետության հետ մշակույթի ոլորտում եռակողմ հուշագրի ստորագրում,
 - Դիտարկել համագործակցության հուշագրի ստորագրումը Կոնֆլիկտային փարածքներում ժառանգության պաշտպանության միջազգային դաշինքի հետ,
 - Անդամ երկրների հետ համարեղ ծրագրերի իրականացում:

10. Ստորագրությունը, ամսաթիվը:

Հոկտեմբերի 5, 2022 թ.

Վահրամ Դումանյան

Ալֆրեդ Քոչարյան

Աստղիկ Մարաբյան

